

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33813
Nom: Desenvolupament local sostenible
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1318 - Grau en Geografia i Medi Ambient	Facultat de Geografia i Història	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1318 - Grau en Geografia i Medi Ambient		

COORDINACIÓ

HERMOSILLA PLA JORGE

RESUM

L'assignatura de Desenvolupament Local Sostenible n'és una d'optativa de 6 crèdits, que forma part del mòdul d'Ordenació del Territori (de 24 crèdits), dintre l'itinerari d'Intensificació en Planificació i Medi Ambient, del Títol de Grau de Geografia i Medi Ambient, i que es cursa al quart curs. Per tant el seu enfocament es troba necessàriament vinculat a la política d'ordenació del territori o, des d'una perspectiva més ampla i integradora, de planificació i gestió del desenvolupament territorial sostenible, econòmic però també social i medi-ambiental de forma integrada.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No hi ha

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1318 - Grau en Geografia i Medi Ambient

Adquirir els coneixements bàsics per a l'anàlisi i el diagnòstic de les polítiques públiques relacionades amb els aspectes geogràfics del medi ambient.

Adquirir les tècniques bàsiques per al treball de camp en geografia i de manera singular la lectura i interpretació geogràfica del paisatge.

Aprenentatge autònom, creativitat, capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor. Capacitat de resoldre situacions imprevistes.

Capacitat d'anàlisi i síntesi.

Capacitat d'organització, planificació, gestió i avaluació.

Capacitat de comunicar-se de manera efectiva amb no experts en el tema.

Capacitat de treball en equips de caràcter interdisciplinari.

Capacitat de treball individual.

Compromís amb valors d'igualtat de gènere, interculturalitat, igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, cultura de la pau i valors democràtics, i solidaritat.

Comunicació oral i escrita en la llengua pròpia i coneixement d'una llengua estrangera.

Dimensions temporal i espacial en l'explicació dels processos socials i territorials i mediambientals.

Habilitats d'investigació.

Metodologia i treball de camp.

Motivació per la qualitat en el treball, responsabilitat, honestat intel·lectual.

Ordenació del territori.

Programes de desenvolupament rural i urbà, amb garantia de sostenibilitat mediambiental.

Relació i síntesi de la informació territorial transversal.

Resolució de problemes i presa de decisions. Disseny i gestió de projectes.

Tècniques d'informació geogràfica com a instrument de coneixement i interpretació del territori i del medi ambient.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Precedents i reformulació del desenvolupament local sostenible

- 1.1. L'evolució del concepte de desenvolupament i les arrels del desenvolupament local
- 1.2. Bases i conceptes teòrics del desenvolupament local
- 1.3. Temes oberts i perspectives crítiques
- 1.4. Les polítiques de desenvolupament local sostenible en la Comunitat Valenciana, Espanya, Europa i Iberoamèrica

2. Elements i tècniques de diagnosi per al desenvolupament local

- 2.1. La planificació del desenvolupament local
- 2.2. Elements del diagnòstic
- 2.3. Tècniques de diagnòstic

3. Instruments i ferramentes per al desenvolupament local sostenible

- 3.1. Agents i estructures per al desenvolupament local: Agències, Pactes Territorials per l'Ocupació, grups d'acció local, Agendes Locals.
- 3.2. Estratègies i components de les polítiques de desenvolupament local sostenible
- 3.3. La sostenibilitat aplicada al desenvolupament local. L'aplicació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible-ODS de l'Agenda 2030

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Altres activitats	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	32,00
Estudi i treball autònom	40,00
Preparació de classes	12,00
Preparació d'activitats d'avaluació	6,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

CLASSES PRESENCIALS: Es realitzarà una explicació mitjançant presentacions dels diferents continguts teòrics del temari.

TREBALL PERSONAL DE L'ESTUDIANT: Lectura d'articles i de documents.

PREPARACIÓ DE TREBALLS PRÀCTICS.

REALITZACIÓ DE TREBALL EN EQUIP: Part de les pràctiques s'hauran de realitzar en equip. Part del temps de classe es dedicarà a la realització d'aquestes pràctiques.

TUTORIES: a) programades: en aquestes tutories el professor explicarà els continguts específics a desenvolupar per cada grup de treball. A més, es programaran diverses tutories per tal de preparar el treball de curs; b) no programades: es dedicaran a aclarir dubtes que poguessin haver sorgit durant el desenvolupament de les classes. També hi haurà presencials i no-presencials (via Moodle o e-mail).

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES: es plantejaran diverses opcions a principi de curs, si bé s'aprofitaran les possibilitats que permeten tant altres assignatures del Grau com la realitat del territori valencià. De realitzar-se, aquesta part de la matèria s'entén com a avaluació contínua i no es podrà recuperar si no es fa en el moment en què tinga lloc.

AVALUACIÓ

El model d'avaluació s'ajustarà als següents percentatges:

- ¿ Examen: 50%
- ¿ Treballs i pràctiques dirigides: 25%
- ¿ Activitats complementàries: 25%

per a aprovar l'assignatura es requerirà obtindre un 5 sobre 10 en l'examen. L'avaluació final es compondrà de les qualificacions de l'examen, els treballs pràctics i les activitats complementàries

A 2ª Convocatòria, els criteris d'avaluació teòrics-pràctics seran de la mateixa forma que a la 1ª Convocatòria.

El sistema de qualificacions seguirà la Normativa de la Universitat de València, aprovada pel Consell de Govern el dia 27 de gener de 2004. (D'acord amb els RR.DD. 1044/2003 i 1125/2003).

BIBLIOGRAFIA

- Noguera Tur, Joan (ed.) (2016): La visión territorial y sostenible del desarrollo local. Una perspectiva multidisciplinar. Universitat de Valencia, SEBRAE, Valencia. 2 vols.
- Pike, A.; Rodríguez-Pose, A. y Tomaney, J. (eds.) (2011): Desarrollo local y regional. Valencia: IIDL/PUV. Colección Desarrollo Territorial, 10.
- Boisier, S. (2001): Desarrollo (local): ¿De qué estamos hablando?, en Madoery, O. y Vázquez Barquero, A. (eds.): Transformaciones globales, Instituciones y Políticas de desarrollo local, Ed. Homo Sapiens, Rosario.
- Camagni, R. (2004): Incertidumbre, capital social y desarrollo local: enseñanzas para una gobernabilidad sostenible del territorio, Investigaciones Regionales, n.2, p. 31-57
- Fernández Güell, J. M. (2000) : Planificación estratégica de ciudades, GG Proyecto y Gestión, Barcelona.
- Murga, M.A. (2006), Desarrollo Local y Agenda 21. Madrid, Pearson Educación.
- Vázquez Barquero, Política económica local, ed., Pirámide, Madrid.
- Vázquez Barquero, A. (1999): Desarrollo, redes e innovación. Lecciones sobre el desarrollo endógeno, Pirámide, Madrid.
- Del Canto, C. et al. (1988): Trabajos prácticos de Geografía Humana. Madrid: Ed. Síntesis.
- AA.VV. (s.f.): Manual de Técnicas Participativas. Proyecto JALDA, Bolivia. Serie Guías y Manuales, documento 10. www.iirsa.org/admin_iirsa_web/Uploads/Documents/ease_taller08_m6_anexo2.pdf
- HERMOSILLA, J. e IRANZO, E. (coord.) (2015): Los recursos territoriales valencianos. Bases para el desarrollo local. Colección Universitat i Territori. Edición Universitat de València. Pp.304.
- VV.AA. (2014): El desarrollo territorial valenciano. Reflexiones en torno a sus claves. Colección Universitat i Territori. Edición Universitat de València. Pp.661
- VV.AA. (2018): Territorio y empleo. Desarrollo territorial y mercado laboral valenciano. Edita Universitat de València. Pp.788